

LAGUTSKOTTETS betänkande № 12/1950 med anledning av landstingsmannen Herman Mattssons petition № 12/1950. (№ 2/1950) med förslag till åtgärder med anledning av att landstingets beslut om lagmotion till Finlands riksdag i fråga om folkpensionspremierna i landskapet, vilket beslut den 3 februari 1949 genom landshövdingen insänts till regeringen, icke förelagts riksdagen.

Med anledning av förenämnda petition, varöver landstinget inbegärt lagutskottets utlåtande, får utskottet värdsammast framhålla följande:

Självstyrelselagens § 13 tillerkänner landstinget initiativrätt i lagstiftningsfrågor, som äro riket förbehållna, då fråga är om lagstiftning, avsedd att gälla enbart för landskapet. Sådant landstingsinitiativ skall överlämnas till riksdagen genom regeringen, som dock icke har någon egen prövningsrätt ifråga om initiativet. Detta innefattar nämligen i initiativrättens natur. Under sådana omständigheter äger regeringen endast att överlämna landstingsinitiativet till riksdagen. Detta utesluter icke, att regeringen bilägger ett eget utlåtande över detsamma, men självstyrelselagen ger icke stöd för annat förfaringsätt än att landstingsinitiativet såsom sådant skall föreläggas riksdagen. Ifråga om tiden, inom vilken överlämnandet skall ske, stadgas intet, men landstinget bör kunna förutsätta att det skall göras utan dröjsmål.

Då mera än ett år förflutit, sedan ifrågavarande landstingsinitiativ insändes till regeringen, måste ett otillbörligt dröjsmål med ärendets överlämnande till riksdagens behandling anses hava ägt rum.

Utskottet har fått del av en av landshövdingen i landskapet Åland till landstinget avlåten skrivelse av den 22 innevarande februari, vari landshövdingen översänder avskrift av en skrivelse från socialministeriet, dagtecknad den 18 februari detta år, med meddelande att

"ifrågavarande motion kommer till slutligt avgörande i samband med förnyande av lagen om folkpensionering samt att nämnda arbete knappast kan slutföras under innevarande år." Regeringens avsikt synes lunda vara, att överlämna landstingsmotionen till riksdagen samtidigt med ett eget förslag till reviderad lagstiftning om folkpensionering. I anseende till att regeringen överväger en ändring av lagen om folkpensionering hade själva frågan sannolikt icke kommit i annat läge än den nu har, även om motionen genast förelagts riksdagen. Men det är en sak för sig. Landstinget kan icke inverka på gången av ärendets behandling i riksdagen, och om riksdagen beslutat uppskjuta avgörandet i avvaktan på regeringspropositionen, hade därom inte varit att anmärka. Men denna eventualitet rättfärdigar icke regeringens åtgärd att kvarhålla motionen.

Då frågans avgörande i av landstinget åstundad riktning under förhandenvarande omständigheter icke synes kunna påskyndas, anser utskottet att åtgärder i sagda syfte nu icke skola vidtagas. Men i anseende till sakens principiella innebörd synes landstinget böra uppmärksamma regeringen på, att fel ifråga om behandlingen av ärendet blivit begånget, på det att ett uppreparande av förfarings sättet i framtiden må kunna undvikas.

Utskottet föreslår därför vördsammast, att landstinget ville till regeringen avlåta en skrivelse, vari landstinget som sin åsikt för regeringen framhåller, att regeringen bort utan dröjsmål överlämna landstingsmotionen till riksdagen.

Mariehamn den 27 februari 1950.

På lagutskottets vägnar:

Tor Brenning
Tor Brenning.

Axel Kuffschinoff
Axel Kuffschinoff.

Närvarande i utskottet: Tor Brenning, ordförande, Herman Mattsson, Jan Erik Eriksson, Gerdus Ekström (suppleant), Viktor Bertell (suppleant).